

'Sodemieter op, klootzak!' 'O nee, niet weer zo'n zeikjournalist!' 'Pink Floyd kan de tering krijgen!' 'Blijf je een kopje thee?' Allemaal begroetingen die je van John Lydon zou verwachten. Lydon – ook wel bekend als Johnny Rotten – staat te boek als meedogenloos punk-ikoon, relschopper, excentricus en de onvoorspelbaarheid zelve. Hij begon zijn carrière bij de Sex Pistols, zette daarna met PiL zowaar enkele waardevolle artistieke prestaties neer en komt zo nu en dan uit zijn huis in Venice, Californië tevoorschijn om zijn licht op het huidige wereldklimaat te laten schijnen. OOR sprak hem in Londen, ter gelegenheid van de eerste echte Lydon-compilatie *The Best Of British £1 Notes*. En het komt allemaal goed, zo leert de eerste kennismaking; na een ferme handdruk pakt Lydon zijn theepot op en schenkt een fijn kopje in.

door Willem Bemboom

VOOR DE BELGISCHE TV heb je onlangs een tv-serie gemaakt over Engeland, getiteld *What Makes Britain Great?* Heb je het antwoord gevonden?

'Ja! Mensen. Mensen, mensen, mensen! De Britten zelf maken het land geweldig. Ik vond het een fantastische klus, ik werd betaald om toerist te zijn in m'n eigen land. Het was een verbazingwekkende ervaring. In vijf afleveringen ben ik als reis Leider met een Belgische historicus door het land gaan reizen en de hamvraag was zo'n beetje of we Engeland nou leuk vonden of niet. Hij vond het niet leuk – als anglofiel kon hij op een of andere manier zijn plaats in het land niet vinden. Ik ben jaren geleden gevluucht en ik vond het hier juist geweldig. En dat kwam toch weer door de mensen, waar ik sowieso al gek op ben. We hebben allerlei hartstikke eerlijke mensen ontmoet. Politici, mijnwerkers, advocaten. Alle rangen en standen. *And people are good*. De klootzakken die ons manipuleren doen echter aardig hun best de hele boel te verpesten. Hoewel we dik in de meerderheid zijn, laten we over ons heen lopen. Ik was echt *flabbergasted* over de luiheid die in ons schuilt. Neem bijvoorbeeld de muziek: je hebt nu Coldplay en Radiohead. Eigenlijk zijn dat gewoon softies. Ze verhullen een woede die onder de mensen schuilt, doen net of die er niet is. Maar het volk is goed boos, over bijvoorbeeld Irak en de dreiging van de euro.'

Uit alles wat je zegt, schrijft of anderszins de wereld in brengt, blijkt respect een van de belangrijkste waarden in je leven te zijn. Hoe kan jij aanvoelen of iemand je respecteert?

'Als iemand z'n neus in privé-zaken steekt, of continu heel sarcastisch is, dan weet ik dat diegene me niet zo hoog heeft zitten. Ik heb een principe: dit is mijn gebied [trekt denkbeeldige lijn over de tafel], en dat is het jouwe. Ik blijf uit jouw gebied, jij uit het mijne. Zo doe ik dat in alles. Ik ga jou niet bekritisieren en nare dingen over je zeggen, want ik ken je niet – en wie ben ik nou eigenlijk helemaal? Voor jou geldt hetzelfde. Zolang die verstandhouding intact blijft, is er een zekere basis van respect. Ik hoef helemaal geen complimenten of iets dergelijks, ik wil gewoon dat iedereen elkaar in z'n waarde laat. Maar er zijn mensen die denken dat ze mij juist wel makkelijk kunnen aanpakken, omdat ze me van tv kennen. Dan mag je kennelijk zomaar iemand beledigen of voor z'n schenen schoppen. *They want to out-Rotten Rotten!* En dan ben je bij mij aan het verkeerde adres. Je hoort mij ook wel eens stevig tekeer gaan, maar dat is altijd uit vergelding. Wie mij aanvalt, krijgt een sneer terug. Wie mij correct benadert, krijgt keurig antwoord. Ik ben niet aanvalszuchtig van nature, eerder zelfs passief. Geloof ik... [plots] Jij klootzak!'

Wie is hier nu een klootzak!

'Precies, zo zou ik dus reageren in zo'n geval. Wie mij een klap verkoopt, kan een nog hardere terug verwachten. Maar uit mezelf zou ik zoiets nooit doen. Ik ben een rustig persoon. Stil zelfs. Ik hou niet van geweld en agressie. Ik heb een paar serieuze ziektes in m'n leven gehad, dat heeft me met beide benen op de grond gezet. En ik ben zeker niet explosief van aard. Als ik onder druk wordt gezet, zal ik dat echter ook niet tolereren.'

WIE HEEFT JOUW onvoorwaardelijke respect?

'Gandhi. Hij was ooit een corrupte advocaat in Afrika die eruit werd gegooid en terug naar India ging. Daar ontdekte hij dat de beste manier om het Britse imperialisme te doen verdwijnen, passief verzet was. Een geniale zet. Op politiek vlak ben ik zeer geïntrigeerd door hem. Aan het eind viel alles jammer genoeg uit elkaar, omdat

...Ik heb het lang niet slecht gedaan. Voor een idioot...

niemand zijn ideeën helemaal bleek te snappen. Maar bij Gandhi draaide het erom dat je jezelf moest blijven. Hij had geen *air* om zich heen, hij wilde de mensen niet leren om als hem te zijn, nee, iedereen moest het voor zichzelf uitvinden. Als je jezelf bent én kent, hoef je geen bedreiging te vormen voor wie dan ook. Je hoeft niet te stelen, vechten, liegen of bedriegen. Het zou zelfs nooit in je opkomen een ander wezen te doden; daar is dan gewoon geen reden toe... Behalve als je zin hebt in een lekkere hamburger.'

Ah, geen militante vegetariër dus.

'Welnee! Ik ben een echte vleeseter! De consumptie van vlees heeft ons in de afgelopen eeuwen gemaakt tot wat we zijn. Onze hersenen waren een stuk minder ontwikkeld geweest als we de proteïnen en voedingsstoffen van vlees hadden moeten missen.'

Je moet eens gaan praten met Chrissie Hynde.

'Ja, zij heeft makkelijk praten met haar eet-vooral-geen-vlees-lobby. Chrissie was ooit een motormeisje dat rondliep in leren pakken. En van de een op de andere dag ging ze over naar Laura Ashley-bloemetjespatronen en dat soort onzin. Ik prijs haar om haar wilskracht en met sommige van haar opvattingen ben ik het zelfs eens, maar de radicale, aggressieve kant van haar campagne bevalt me helemaal niet. Het in brand steken van winkels is compleet overbodig, maar zo erg kan het bij haar worden. Ze heeft zich nu een beetje vastgepind op een imago van *slightly loony left*. Dan loop je het gevaar dat mensen je juist niet meer serieus nemen.'

Ze noemde mij ooit een moordenaar, omdat ik tussen neus en lippen door toegaf graag een lekkere steak te eten.

'Dat soort dingen bedoel ik. *Over the top*. Ze maakt zichzelf soms echt belachelijk. Net als Sinéad O'Connor. Die heeft ook heel sterke overtuigingen. Da's prachtig, maar wees niet te hyper. Houd jezelf onder controle! Er zijn nog meer mensen om je heen, niet alles draait om je eigen ego. Zoveel mensen maken de fout dat ze eisen dat jij de zaken op dezelfde manier ziet als zij. Jij zit fout, ik heb gelijk. *What's wrong with you!* Hé, daar heb je de basisgedachte van godsdienst ook te pakken! En zelfzuchtigheid, niet te vergeten. Zelig. Niet nodig. Als je van vlees houdt, ben je toch geen móordenaar... [grijnst] Jij klootzak!'

Maak er maar weer een grapje van.

'Haha, zo lijkt het. Maar zo zit de wereld in elkaar. Arrogantie is een gave, ik wou dat ik het was, maar de prijs die je uiteindelijk betaalt is het niet waard. Je moet jezelf niet te serieus nemen, in ieder geval jezelf onder controle houden en het juiste perspectief zien. Het is allemaal een gebtje, *a giggle*. Anders val je in je eigen val. Daar ben ik me maar al te goed van bewust, dus ik ben zeer zelfkritisch en afkerig van mezelf.'

Nooit gedacht dat jij zo'n vrolijk ingesteld persoon was.

'Altijd geweest ook. Ze kunnen van mij nooit zeggen dat ik somber ben. Ik maak tenminste overal het beste van.'

WAT KAN JE JE van de twee Sex Pistols-concerten in januari 1977 in Paradiso herinneren?

'Dat ik ben neergestoken met een schroevendraaier. Op het podium ontstond een vechtpartij en de security, ik geloof Hells Angels, kwam tussen beide. Een van hen hield me vast – uit bescherming, niet omdat ie iets kwaads in de zin had. Maar daardoor kon een of andere idioot me wel in m'n rug steken. Gelukkig was het niks ernstigs, want ik ben nog gewoon teruggedaan voor de toegift. Niemand houdt mij van m'n podium. De geur van marihuana die er hing, zal me ook m'n hele leven bijblijven. Paradiso was echt een gekkenhuis. Je zag er echt de